

NOTAT

Sagsnr.: 14/10818
Dok.nr.: 95799/17

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler
Carsten Horup Bille
55 36 24 91
caho@vordingborg.dk

26-06-2017

NOTAT: Natura 2000 væsentlighedsvurdering og Bilag IV-artsvurdering - Hydrologiprojekt ved Gl. Oremandsgaard

Vordingborg Kommune har fået tilsagn til realisering af et hydrologi-projekt omkring Gl. Oremandsgaard syd for Præstø. Genskabelse af naturlig hydrologi er en indsats under Natura 2000-handleplan Nr. 168: Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund.

Ifølge Bekendtgørelse nr. 926 af 27/06/2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal der foretages en vurdering af om projektet kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Derudover skal det vurderes om projektet påvirker yngle- eller rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Udpegningsgrundlag for N168:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 147		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit (2130)
	Klithede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Skovklit (2180)	Klitlavning (2190)
	Enebærklit* (2250)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Vinteregeskov (9170)	Stilkeke-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor kærguldsmed (1042)	Stor vandsalamander (1166)
	Bredøret flagermus (1308)	Spættet sæl (1365)
	Mygblomst (1903)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 84		
Fugle:	knopsvane (T)	sangsvane (T)
	trolldand (T)	lille skallesluger (T)
	toppet skallesluger (T)	stor skallesluger (T)
	havørn (TY)	blishøne (T)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 89		
Fugle:	skarv (TY)	knopsvane (T)
	pibesvane (T)	sangsvane (T)
	grågås (T)	bramgås (T)
	pibeand (T)	spidsand (T)
	skeand (T)	trolldand (T)
	hvinand (T)	lille skallesluger (T)
	toppet skallesluger (T)	stor skallesluger (T)
	havørn (TY)	rørhøg (Y)
	vandrefalk (T)	pletlet rørvagtel (Y)
	blishøne (T)	klyde (Y)
	hjejle (T)	brushane (Y)
	splitterne (Y)	fjordterne (Y)
	havterne (Y)	dværgterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 84 og 89 er udarbejdet af Naturstyrelsen i samarbejde med de lokale myndigheder og interesserede parter. Det er en del af den samlede udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Til i øvrigt er der taget hensyn til de lokale forhold og de lokale myndigheders ønsker.

Projektet består af tre del-områder: Delområde 1): Arealet nord for Gl. Oremandsgaard. 2): Arealer omkring Langerødsbækken. 3): Arealer omkring Kragevig Enghave/Stenshavebæk.

I alle del-områder er der gennemført en forundersøgelse af de konkrete projekter. Der henvises til disse for uddybende beskrivelser og vurderinger. Kortbilag findes ligeledes i forundersøgelserne.

Delområde 1: Areal nord for Gl. Oremandsgaard

Hovedelementer:

1. Afbrydelse af dræn i projektområdet
2. Blokering af grøfter
3. Etablering af en ny drænledning og drænbrønde
4. Bekkasinskrab

Overordnet projektbeskrivelse:

Udvalgte åbne grøfter skal blokeres, således at vandstanden i området hæves. Blokeringen foretages ved at grøfterne fyldes op med jord fra de omkringliggende arealer. For at sikre drænforhold på den tilstødende sydlige mark, skal der etableres en ny drænledning langs kanten af marken, som opsamler de dræn, der i dag leder vand til en åben grøft. Etableringen af dræn sikrer afvandingen af markerne og at strandengsarealerne ikke bliver så vandlidende at de ikke fortsat kan afgræsses. Etablering af bekkasinskrab genskaber de naturlige strukturer på strandengene og sikrer variation og levesteder for strandengsfugle og vegetation knyttet til saltholdige mudderflader og temporære vandsamlinger.

Naturtyper i projektområdet:

1330 Strandeng

7230 Riggær

3150 Næringsrig sø

Udpegningsarter i projektområdet: Der er ikke kortlagt udpegningsarter i området.

Bilag IV-arter: Området er i forbindelse med et LIFE-projekt blevet kortlagt for padder i 2016. Der blev ikke registreret bilag IV-padder området. Stor vandsalamander og springfrø er udbredt i kommunen og kan have deres levested i området. Vordingborg Kommune har ikke kendskab til at andre Bilag IV-arter anvender området som yngle- eller rasteområde.

Vurdering:

Formålet med projektet er at sikre gunstig bevaringsstatus for rigkær og strandeng. Vordingborg kommune vurderer, at projektet ikke påvirker Natura 2000-området væsentligt i negativ grad. Tværtimod sikrer projektet, at naturtyperne på sigt lever op til gunstig bevaringsstatus.

I forhold til fuglene på udpegningsgrundlaget påvirkes disse ikke væsentligt i negativ retning. Tværtimod kan projektet medføre at de fugtigere enge gør området meget egnet som rasteområde for f.eks. gæs, ænder og svaner. Det er også muligt at den øgede fugtighed på sigt kan forbedre forholdene for en art som plettet rørvagtel.

Levesteder for stor vandsalamander og springfrø påvirkes ikke af projektet. Der er ikke kendskab til øvrige bilag IV-arter i området og samlet set vurderes det at projektet ikke påvirker bilag-IV-arter væsentligt.

Delområde 2 - Arealer omkring Langerødsbækken:

Hovedelementer:

1. Afbrydelse af dræn i projektområdet
2. Genåbning af rørlagt vandløb og opgravning/afbrydelse af ledning gennem rigkær
3. Fjernelse af vold omkring vandløbet så den naturlige hydrauliske forbindelse mellem vandløb og vandløbsnære arealer genskabes
4. Genslyngning af Langerødsbæk
5. Etablering af ny overkørsel og hævnning af vej
6. Ophør af vedligehold af vandløbet
7. Hegning
8. Etablering af 2-3 paddevandhuller

Overordnet projektbeskrivelse:

Hovedformålet er at udvide arealet med rigkær og strandeng. Ved at bryde dræn/hovedledning og genåbne rørlagt vandløb i den vestlige del af projektområdet skabes der mulighed for at udvide arealet med rigkær samt forbedre det eksisterende. Genslyngning af Langerødsbækken genskaber den naturlige hydrauliske forbindelse mellem vandløbet og de vandløbsnære arealer. Dette vil skabe fugtigere arealer og forventes at føre til en større udbredelse af strandeng på de yderste dele af de vandløbsnære arealer. Dette forventes at ske ved at højvandssituationer fører saltvand op gennem vandløbet og i højere grad end i dag oversvømmer de vandløbsnære arealer med deraf følgende saltpåvirkning. Åbningen af det rørlagte vandløb og genslyngning af Langerødsbækken nødvendiggør etableringen af en ny overkørsel samt hævnning af vej. Da denne vej anvendes som transportvej for landbrugsmaskiner er det nødvendigt overkørslen er dimensioneret til denne transport. Udvalgte steder langs det gamle forløb af Langerødsbækken skabes nye biotoper i form af vandhuller. Denne løsning giver mere biodiversitet og forbedrer ynglemulighederne for stor vandsalamander der er udpegningsart i Natura 2000-området. Derudover kommer vandhullerne til at fungere som kvægvandinger. Der fjernes hegn langs Langerødsbækken hvilket medfører en mere naturlig dynamik på vandløbsbrinkerne. Alt i alt vil genskabelse af

den naturlige hydrologi i området sikre eksisterende strandenge og rigkær og skabe mulighed for forøgelse af arealet med disse habitatnaturtyper.

Naturtyper i projektområdet:

1330 Strandeng

7230 Rigkær

3150 Næringsrig sø

6430 Urtebræmme

Udpegningsarter i projektområdet: Der er ikke kortlagt udpegningsarter i området.

Bilag IV-arter: Området er i forbindelse med et LIFE-projekt blevet kortlagt for padder i 2016. Der blev ikke registreret bilag IV-padder området. Stor vandsalamander og springfrø er udbredt i kommunen og kan have deres levested i området. Vordingborg Kommune har ikke kendskab til at andre Bilag IV-arter anvender området som yngle- eller rasteområde.

Vurdering:

Formålet med projektet er at sikre gunstig bevaringsstatus for rigkær og strandeng.

Vordingborg kommune vurderer, at projektet ikke påvirker Natura 2000-området væsentligt i negativ grad. Tværtimod sikrer projektet, at naturtyperne på sigt lever op til gunstig bevaringsstatus. Det vestligste rigkær forventes udvidet som følge af genskabelse af den naturlige hydrologi på engen. Den forbedrede sammenhæng mellem Langerødsbækken og de ikke-habitatkortlagte enge forventes på sigt at udvide arealet med strandeng i området. I forbindelse med forlægning af Langerødsbækken nedlægges en strækning langs vandløbet kortlagt som "urtebræmme". Det forventes, at denne naturtype indfinder sig langs bredderne af den genslyngede Langerødsbæk. Da genslyngningen medfører, at selve vandløbet bliver længere forventes det at naturtypen "Urtebræmme" arealmæssigt også bliver øget som følge af projektet.

I forhold til fuglene på udpegningsgrundlaget påvirkes disse ikke væsentligt i negativ retning. Tværtimod kan projektet medføre at de fugtigere enge gør området meget egnet som rasteområde for f.eks. gæs, ænder og svaner. Det er også muligt at den øgede fugtighed på sigt kan forbedre forholdene for en art som plettet rørvagtel.

Biotoper for stor vandsalamander og springfrø påvirkes ikke af projektet. Etablering af 2-3 nye vandhuller omkring det gamle forløb af Langerødsbækken vil give bilag IV-padder i området nye levesteder herunder stor vandsalamander der er på udpegningsgrundlaget. Der er ikke kendskab til øvrige bilag IV-arter i området og samlet set vurderes det, at projektet ikke påvirker ikke bilag-IV-arter væsentligt.

Delområde 3 - Arealer omkring Kragevig Enghave/Stenshavebæk:

Hovedelementer:

1. Blokering af grøfter
2. Genslyning af Stenshave Bæk
3. Hegning

Overordnet projektbeskrivelse:

Udvalgte åbne grøfter skal blokeres, således at vandstanden i området hæves. Blokeringen foretages ved at grøfterne fyldes op med jord fra de omkringliggende arealer. Stenshave Bæk

skal genslynges i et nyt forløb og dele af det gamle forløb skal fyldes med jord fra de omkringliggende arealer. Delområde 3 består af en mosaik af strandenge, strandrørsumpe og mere ferske enge. Der findes en del interne dræn på strandengene som blokeres/fyldes op. Dette sikrer at regnvand og vand fra højvandsituationer tilbageholdes på engene hvilket tilgodeser naturtypen strandeng og de fuglearter, der er knyttet hertil. En genslyngning af Stenshavebæk, der hæves til at terrænnært forløb, vil genskabe sammenhængen mellem eng og vandløb. Dette vil skabe fugtigere arealer og forventes at føre til en større udbredelse af strandeng på de vandløbsnære arealer. Dette forventes at ske ved at højvandssituationer fører saltvand op gennem vandløbet og i højere grad end i oversvømmes de vandløbsnære arealer med deraf følgende saltpåvirkning. Der skal sikres en pumpebrønd, der afvander omdriftsarealer nordvest for området. I forbindelse med projektet nedlægges en del hegn således at kreaturer kan afgræsse hele vandløbet. Hegn mod havet fjernes, hvilket vil skabe blå bånd, der er vigtige for fuglelivet og samtidig skabes der mulighed for at udvide arealet med strandeng i god naturtilstand ved at lade kreaturer græsse helt ud i vandet. Nedgræsning af tagrør vil også medvirke til at vandet lettere kan finde ind på engene. Etablering af bekkasinskrab genskaber de naturlige strukturer på strandengene og sikrer variation og levesteder for strandengsfugle og vegetation knyttet til saltholdige mudderflader og temporære vandsamlinger.

Naturtyper i projektområdet:

1330 Strandeng

7230 Rigkær

Udpegningsarter i projektområdet:

Der er ikke kortlagt udpegningsarter i området.

Bilag IV-arter: Området er i forbindelse med et LIFE-projekt blevet kortlagt for padder i 2016. Der blev ikke registreret bilag IV-padder området. Stor vandsalamander og springfrø er udbredt i kommunen og kan have deres levested i området. Vordingborg Kommune har ikke kendskab til at andre Bilag IV-arter anvender området som yngle- eller rasteområde.

Vurdering:

Formålet med projektet er at sikre gunstig bevaringsstatus for rigkær og strandeng.

Vordingborg kommune vurderer, at projektet ikke påvirker Natura 2000-området væsentligt i negativ grad. Tværtimod sikrer projektet, at naturtyperne på sigt lever op til gunstig bevaringsstatus. Rigkæret syd for Stenshave bæk forventes udvidet som følge af genskabelse af den naturlige hydrologi på engen. Den forbedrede sammenhæng mellem Stenshavebæk og engene forventes på sigt at udvide arealet med strandeng i området.

I forhold til fuglene på udpegningsgrundlaget påvirkes disse ikke væsentligt i negativ retning. Tværtimod kan projektet medføre at de fugtigere enge og etablering af "blå bånd" ved øget græsning gør området mere egnet som rasteområde for f.eks. gæs, ænder, vadefugle og svaner. Det er også muligt at den øgede fugtighed på sigt kan forbedre forholdene for en art som plettet rørvagtel.

Biotoper for stor vandsalamander og springfrø påvirkes ikke af projektet. Der er ikke kendskab til øvrige bilag IV-arter i området og samlet set vurderes det, at projektet ikke påvirker ikke bilag-IV-arter væsentligt.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Vordingborg Kommune, at projektet ikke påvirker Natura 2000-udpegningsarter og -naturtyper væsentligt i negativt grad. Vordingborg Kommune vurderer heller ikke at projektet skader yngle- eller rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.